

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 5 och 6 § i lagen om el- och naturgasnätsavgifter

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 5 och 6 § i lagen om el- och naturgasnätsavgifter (RP 26/2023 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Markku Kinnunen, arbets- och näringsministeriet
- ekonomichef Heikki Mannermaa, Energimyndigheten
- verkställande direktör Markku Tommiska, Suomen Kaasuyhdistys ry.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Lokalkraft rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om el- och naturgasnätsavgifter ändras. El- och naturgasnätsavgifterna behöver höjas så att de motsvarar Energimyndighetens betalningsandel av kostnaderna för den positionsdatatjänstverksamhet som upprätthålls av Transport- och kommunikationsverket.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2024 och avses bli behandlad i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2024.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Enligt den gällande lagen om el- och naturgasnätsavgifter är elnätsavgiften för en innehavare av distributionsnät och en innehavare av högspänningsdistributionsnät samt naturgasnätsavgiften för en innehavare av distributionsnät för naturgas 1,6 promille av försäljningsintäkterna av nät-

Betänkande EkUB 8/2023 rd

verksamheten under den senast avslutade räkenskapsperioden, dock minst 6 000 euro. I propositionen föreslås det att talen höjs till 1,7 promille och 7 000 euro.

Syftet med lagen är att höja el- och naturgasnätsavgifterna så att de motsvarar Energimyndighetens merkostnader. Syftet är att avgifterna ska täcka kostnaderna för nätövervakningen. Den föreslagna höjningen beräknas från och med 2024 samla in minst 300 000 euro till staten. Beloppet täcker elnätsinnehavarnas andel av den positionsdatatjänstverksamhet som upprätthålls av Transport- och kommunikationsverket. Om lagändringen genomförs höjer den i viss grad kostnaderna för innehavare av distributionsnät för el och naturgas. De höjda avgifterna för distributionsnätverksamhet för el och naturgas kan enligt propositionen höja distributionspriserna med några promille.

Utfrågade sakkunniga har varit kritiska till såväl behovet av en centraliserad positionsdatatjänst som sättet den finansieras på. Ekonomiutskottet konstaterar att positionsdatatjänsten grundar sig på lagen om sambyggnad och samutnyttjande av nätinфраstruktur (276/2016). Kommunikationsutskottet har i sitt betänkande om den lagen understrukt att informationspunkten genomgående måste uppfylla höga krav på datasäkerhet när det gäller tekniskt genomförande, överlåtelse av information och utnyttjande av information i övrigt samt att det måste finnas en balans mellan informationspunktens funktionalitet och säkerhet så att samhällets säkerhet inte äventyras under några som helst omständigheter (KoUB 3/2016 rd). Ekonomiutskottet konstaterar att förändringarna i den säkerhetspolitiska miljön på senare tid ytterligare framhäver dessa aspekter.

I det nu aktuella lagförslaget tas det inte ställning till hur ändamålsenlig positionsdatatjänsten är, hur öppet kostnaderna framgår eller hur de fördelas mellan olika nättaktörer. Sammantaget tillstyrker ekonomiutskottet lagförslaget utan ändringar. Utskottet anser dock att det är nödvändigt att statsrådet följer och bedömer användningsgraden för positionsdatatjänsten, de totala kostnaderna och kostnadsfördelningen mellan de olika aktörerna.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 26/2023 rd utan ändringar.

Betänkande EkUB 8/2023 rd

Helsingfors 24.11.2023

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Sakari Puisto saf
vice ordförande Ville Kaunisto saml
medlem Kaisa Garedeu saf
medlem Lotta Hamari sd
medlem Antti Kangas saf
medlem Katri Kulmuni cent
medlem Helena Marttila sd
medlem Matias Mäkynen sd
medlem Sinuhe Wallinheimo saml
medlem Juha Viitala sd
ersättare Pauli Aalto-Setälä saml
ersättare Juha Mäenpää saf
ersättare Jorma Piisinen saf.

Sekreterare var

utskottsråd Maiju Tuominen.